

Adres : Kocur Sok. 13/7
Tel : 25 08 92 - 18 26 74
ANKARA

Türkiye Cumhuriyeti İmalât-ı Harbiye Esliha Fabrikaları
Müdüriyetinden vârid olan bu tavzihi aynen derc ediyoruz.

Ankara Esliha Fabrikalarına mensup bir amele markasını bir akşam asmak üzere diğer bir arkadaşına vererek öğle paydosunda fabrikayı terk etmiş ve tam yevmiyeye istihkak kesp etmek yalancılığını ve dolandırıcılığını irtikap etmiştir. Yine ameleden olan vazifesinas yoklamacı bu sahtekârlığı görmüş ve ait olduğu makama arz-ı malûmat etmiştir. Otuz seneden beri muteber olan ve hakkında şimdiye kadar hiç bir namuslu amele tarafından seday-ı itiraz yükseltilmeyen ve fakat sahtekârlıkla milletin parasını gayr-ı meşru surette almak isteyen işçinin veya mektupla buna yordakçılık eden zatın işine gelmemesi hasebile, köhne kâğıt diye tavsif edilen amele nizamnamesinin bu babdaki maddesi şudur. "Madde 30: Gelip geçmiş ameleleri yoklamak için tahsis edilen markalar usulü daire-sinde alınıp verilir. Markasını kaybedenler marka bedeli olarak bir kuruş itaya mecburdur. Dikkatsizlik ile başkasının markasını alanlardan nısıf yevmiye kat' olunur. Gelmeyen arkadaşının markasını alarak muamelesini yapan ve yaptırانların kayıtları derhal terkin olunur". Müdüriyet bu sahtekâr ameleleri işine bâ-lâdaki maddenin emir ve muhafazası zımında fabrikadan tart etmiştir. Binaenaleyh (Fabrika nizamnamesinde bu tart muamelesi hakkında bir maddeye tesadüf edilemez, çünkü yoktur.) Kelimeleri âdi bir yalancının yalanıdır. Askerî bir müessesede en elzem olan sadakat ve doğruluktan inhiraf edenler hakkında kanun ve nizamın emrettiği muamelenin icrası hiç bir zaman keyfî bir muamele ad olunmamalıdır. Bundan dolayı, bir sahtekârın istikbal ve izzetinefsi cerihâdâr olmuş ise sebebi bizzat kendisidir.

Fabrikadan tart edilen bu amelenin muvazzah künye ve fotografisi umum askerî müessesata gönderilmiş ve hiç bir yerde iş verilmemesi tamim edilmiştir. Bu da nizamnamenin ruh ve mânâsına muvafıktır. Nizamnamede çırakların üç, kalfaların altı ve ustaların bir senede terfileri meselesi her zaman tatbik olunmuş ve bunun haricinde kalanlar, ancak iktidarlarının adem-i kifayesinden dolayı mahrum edilmiştir. Cumhuriyetin ilânı günü canını eğlendirmek isteyen bir tornacının otomobil ile gezmeğe gittiği esnada motorun kolunun geri tepmesi ile bileğinin in-

cinmesi ve kendisine yevmiye yazılması meselesine gelince: Fabrika müdürü ecnebi bir heyet ile bir vazife-i mühimme ve vataniyeden Ankara'ya muvassalatını telefonla fabrikaya iş'ar ve fabrika idaresi beray-ı istikbal bir otomobil ihzar eder. Paydos anında şoför muavini olmak üzere zeki bir tornacı bulunur. Otomobilin harekete vaz'ı anında kol geriye teperek mumaileyhin kol kemiği kırılıyor ve derhal hastahaneye gidilerek kolu sarılıyor ve o halde ve tam zamanında ecnebi misafirler istikbal edilerek yeni ilân olan Cumhuriyet hükümetimizin kadri ilâ ediliyor. Makina başında parmağı kopan, tezgâh başında ayağına demir düşen ve vazife başında yaralanan her amele yapıldığı gibi şimdiye kadar hiç bir müstesnası yoktur. Böylelerin nısıf yevmiye bile alamadıkları en büyük yalancılıktır. Bunun da resmen yevmiyesi tam olarak doktorun tayin ettiği güne kadar yazılıyor: ve bunda da bileği kırılan tornacının müdür-i umumi-mizin taallûkatından bulunmasının zerrece dahli yoktur. Aksini bilisbat iddia, idareye de müdafaa edilmek istenilen matrut amelenin hareketi misullû sahtekârlık isnat etmektir. Ciddi bir gazeteye yakışan, gelen mektubu inza tahtında neşretmek veya bunda mahzur görülüyorsa neşirden evvel bir tahkikat yapmaktır efendim...

Vazife, 24 Tesvissâni 1923
(Sayı 6-30)